

SZKOLNY PROGRAM
PROFILAKTYCZNO- WYCHOWAWCZY
Szkoły Podstawowej nr 2
im. Stanisława Staszica w Kozach

Wrzesień, dn. 01 09 2014 r.

SPIS TREŚCI

1. Założenia podstawowe programu profilaktyczno-wychowawczego.....	2
2. Podstawy prawne dla działań wychowawczo- profilaktycznych w szkole.....	4
3. Cele wychowawcze szkoły.....	7
4. Zadania wychowawcze szkoły.....	8
5. Wartości szczególnie istotne w procesie wychowania.....	9
6. Podstawowe obszary działalności wychowawczej szkoły.....	9
7. Stałe uroczystości o charakterze wychowawczym i kulturalnym.....	10
8.. Szkolny system zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania uczniów.....	11
9. Zajęcia specjalistyczne organizowane w szkole.....	15
10.. Plan działań profilaktyczno – wychowawczy.....	16
11. Działania wzmacniające czynniki chroniące przed czynnikami ryzyka.....	21
12. Organizacja pomocy w sytuacjach zagrożenia.....	24
13. Ewaluacja programu.....	24

1. Założenia podstawowe programu profilaktyczno-wychowawczego.

Myślą przewodnią Szkolnego Programu Profilaktyczno – Wychowawczego są słowa Henrego Forda „ Jeśli myślisz, że potrafisz to masz rację. Jeśli myślisz, że nie potrafisz –również masz rację”. Słowa te akcentują ogromną rolę sposobu postrzegania siebie na funkcjonowanie osoby. Odpowiednio wysokie poczucie własnej wartości pozwala bowiem marzyć, planować i sięgać po wyznaczone cele. *Poczucie własnej wartości to zaufanie do własnej umiejętności myślenia i radzenia sobie z wyzwaniami, jakie stawia przed nami życie. Dlatego jako priorytetowe uważamy działania wzmacniające poczucie własnej wartości ucznia. Szkoła chce realizować zarówno działania kierowane bezpośrednio do uczniów jak np. możliwość rozwijania swoich zainteresowań, talentów w różnorodnych zajęciach pozalekcyjnych jak i takie, które w pośredni sposób wpływają na ucznia np. poprzez wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców, czyli osób które w codziennym kontakcie mają olbrzymią szansę i największy wpływ na samoocenę dziecka. Niezbędne jest przy tym ciągle doskonalenie zawodowe grona pedagogicznego, aby skutecznie realizować założenia szkolnego programu profilaktyczno- wychowawczego.*

Poczucie własnej wartości, więzi rodzinne, dobre relacje społeczne, ale również posiadanie wartości i kręgosłup moralny są tym co może chronić młodych ludzi przed podejmowaniem zachowań ryzykownych, zachowań aspołecznych i agresywnych.

Budowę programu profilaktyczno – wychowawczego poprzedzono diagnozą. W procesie diagnozy dokonano w badaniu ankietowym rozpoznania potrzeb i problemów środowiska uczniów i rodziców. Do projektowania programu profilaktyczno – wychowawczego wykorzystano również dane z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2.Podstawy prawne dla działań wychowawczo- profilaktycznych w szkole.

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz.329 z późniejszymi zmianami oraz przepisy wykonawcze do ustawy)
- art. 4 – „Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie”.
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2013r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014r. poz7) obowiązująca od 18 stycznia 2014r
- Konwencja Praw Dziecka z dnia 20.11.1989 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 2, poz. 11).
- Statut Szkoły Podstawowej nr 2 im. Stanisława Staszica w Kozach.
Załącznik nr.3 do Statutu Szkoły Podstawowej nr 2 im. Stanisława Staszica w Kozach:
Szkolny System Interwencji oraz Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzenia sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych Dz. U. 2007 nr 83 poz. 562, z późniejszymi zmianami Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lutego 2012 r. Dz. U. 2012 nr 51 poz. 262 zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 października 2013r. w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 czerwca 2012r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lipca 2014r. w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. - art. 72- „Każdy

ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, i demoralizacją”, „Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych”.

- Ustawa o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu

Alkoholizmowi z dn. 26 października 1982

- art. 1,2,4 – „Instytucje państwowe są zobowiązane do podejmowania działań na rzecz prognozowania trzeźwości i abstynencji oraz przeciw działania nadużywania alkoholu poprzez działalność wychowawczą i informacyjną, w szczególności dzieci i młodzieży”

- Europejska deklaracja w Sprawie Alkoholu

- „Wszyscy ludzie mają prawo do wartościowej i bezstronnej informacji oraz edukacji na temat konsekwencji picia alkoholu”.

- „Wszystkie dzieci i młodzież mają prawo do wzrastania w środowisku zabezpieczonym przed negatywnymi konsekwencjami picia alkoholu”.

- Narodowy program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- „Za priorytetowe uważa się w działaniach resortów edukacji podejmowanie działań i środków służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych”.

- „można i trzeba przeciwstawić się z całym zdecydowaniem zjawisku picia i upijania się przez dzieci i młodzież”

- „rodzice, opiekunowie i wychowawcy mają obowiązek wychowania dzieci w postawach abstynencji”,

- „dzieci i młodzież mają prawo do wartościowej informacji o negatywnych skutkach picia alkoholu oraz edukacji promującej styl życia bez alkoholu”.

- Europejska Deklaracja w Sprawie Młodzieży i Alkoholu z dn. 21 lutego 2001 r.

- „Celem wszystkich instytucji państwowych powinno być nasilenie działań edukacyjnych dotyczących problemów alkoholowych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży”.

- Ustawa o Ochronie Zdrowia Przed Następstwami Używania Tytoniu i

Wyrobow Tytoniowych z dn. 9 listopada 1995 r.

- art. 1,3 – „Instytucje państwowe są obowiązane podejmować działania mające na celu ochronę zdrowia przed następstwami używania tytoniu, a w szczególności prowadzić działalność wychowawczą i informacyjną, promocję zdrowia oraz propagowanie stylu życia wolnego od nałogu”.

- Ustawa o Przeciwdziałaniu Narkomanii z dnia 24 kwietnia 1997 r.
  - art. 3 – „Placówki oświatowe oraz inne instytucje państwowe są zobowiązane do podejmowania zadań w zakresie przeciwdziałania narkomanii”.
  - art. 7- „Działalność wychowawcza i zapobiegawcza powinna polegać na promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia oraz szerzenia informacji o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii”

- Podstawa Programowa Kształcenia Ogólnego dla Szkół Podstawowych i Gimnazjów.
  - „Nauczyciele w pracy wychowawczej powinni zmierzać do tego, aby uczniowie znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym”.
  - W szkole podstawowej obok przedmiotów wprowadza się ścieżki edukacyjne, m.in. ścieżkę – „Edukacja prozdrowotna”

- Ustawa o Postępowaniu w Sprawach Nieletnich z dnia 26 października 1982 r.
  - art. 4 – „Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego ma społeczny obowiązek przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna, Sądu Rodzinnego, Policji lub innego właściwego organu”.

- Rozporządzenie MENiSw sprawie Zasad Udzielania i Organizacji Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Publicznych Przedszkolach, Szkołach i Placówkach z dnia 7 stycznia 2003 r.
  - § 2, pkt.6,7 – „Pomoc psychologiczno – pedagogiczna organizowana w szkole polega w szczególności na: podejmowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki, prowadzeniu edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia.”

- Rozporządzenie MENiS z dn. 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
  - „ Działalność edukacyjna szkoły jest określona przez program profilaktyki, który opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane na uczniów, nauczycieli i rodziców”

- Rozporządzenie MENiS z dn. 31 stycznia 2002 r., zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
  - Obowiązkiem szkół jest tworzenie programu wychowawczego i profilaktyki dostosowanego do potrzeb rozwojowych uczniów.
- Rozporządzenie MENiS z dn. 31 stycznia 2003 r., w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
  - § 10, pkt. 1 – „Szkoly i placowki opracowuja zgodnie ze statutem, strategię dzialań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, która uwzględnia w szczególności: systematyczne prowadzenie w środowisku szkoły edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia...”.
- Polska Deklaracja w Sprawie Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie z grudnia 1995 r.

3. Cele wychowawcze szkoły

CEL STRATEGICZNY :

Stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju ucznia: wychowanie to uczenie postaw, rozwijanie wrażliwości, uczenie konstruktywnego radzenia sobie z trudnościami i emocjami oraz odkrywanie swoich możliwości i budowanie na nich własnej tożsamości i siły.

Cele szczegółowe

1. Czuwanie nad prawidłowym i bezpiecznym funkcjonowaniem ucznia w społeczności szkolnej.
2. Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów.
3. Promowanie aktywnego stylu życia.
4. Rozwój talentów i zainteresowań uczniów.
5. Nauczanie kluczowych wartości.
6. Wzmacnianie kultury osobistej uczniów.
7. Skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.

4. Zadania wychowawcze szkoły.

Szkoła realizuje następujące zadania wychowawcze:

- wspomaga wszechstronny rozwój ucznia;
- zapewnia bezpieczeństwo psychiczne i fizyczne;
- uczy radzenia sobie z emocjami i asertywnego wyrażania siebie;
- wzmacnia wiarę we własne możliwości;
- wzmacnia postawę koleżeńską i rozwija umiejętność współdziałania w grupie społecznej;
- uczy szacunku do osób starszych i kultury osobistej,
- zachęca do aktywnego trybu życia;
- uwrażliwia na piękno przyrody;
- uwrażliwia na wartość rodziny;
- budzi świadomość lokalną , narodową i europejską;
- rozwija samodzielność i odpowiedzialność za siebie;
- koordynuje działania wychowawcze domu rodzinnego, szkolnego i środowiska rówieśniczego.

5. Wartości szczególnie istotne w procesie wychowania

Ważnym zadaniem wychowawczym szkoły jest kształtowanie postaw i nauczanie wartości, które będą drogowskazem w dokonywaniu mądrych i bezpiecznych wyborów życiowych.

Przeprowadzona diagnoza wśród rodziców wskazuje iż kluczowymi wartościami/cechami są:

- uczciwość
- szacunek do osób starszych
- samodyscyplina
- przyjaźń
- tolerancja
- pracowitość
- rodzina
- szczęście
- szacunek do przyrody
- odwaga
- miłość

6. Podstawowe obszary działalności wychowawczej szkoły:

Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Środowisko odgrywa szczególną rolę w rozwoju osobowości ucznia. Pomocne jest w kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych i przygotowaniu wychowanków do właściwych wyborów życiowych.

Aby właściwie wprowadzić uczniów w role społeczne szkoła współpracuje z następującymi instytucjami i organizacjami społecznymi.

Władze lokalne (Urząd Gminy)

- organizacja festynów, spotkań okolicznościowych, wycieczek;
- nawiązywanie kontaktów z władzami poprzez spotkania z nauczycielami, uczniami z okazji uroczystości szkolnych i imprez

Wymiar sprawiedliwości (sąd, kurator, policja)

- współpraca z kuratorem sądowym w sprawach uczniów objętych tym środkiem wychowawczym;
- udział w zajęciach prowadzonych przez policję na temat bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- przeciwdziałania agresji i przestępczości;

Placówki kulturalne i oświatowe (min.: Dom Kultury w Kozach, Gminna Biblioteka Publiczna, Izba Historyczna Kóz i inne placówki oświatowe w gminie)

- uczestnictwo w spektaklach teatralnych, lekcjach muzealnych, audycjach umuzykalniających;
- udział w konkursach organizowanych przez placówki kulturalno – oświatowe;
- wyjścia do kina;
- lekcje biblioteczne;

Placówki oświatowo- opiekuńcze

(Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Świetlica Środowiskowa, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej)

- pomoc uczniom przejawiającym trudności w nauce i zachowaniu;
- pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych patologią społeczną;
- udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej;

7. Stałe uroczystości kulturalne oraz wydarzenia szkolne o charakterze wychowawczym.

UROCZYSTOŚĆ	TERMIN REALIZACJI
Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego	Wrzesień
Narodowe czytanie przez zaproszonych gości.	Cyklicznie raz w miesiącu.
Czytanie najmłodszym.	Cyklicznie raz w miesiącu.
Ogólnopolskie Czwartki Lekkoatletyczne	Cyklicznie w czwartki wg terminarza.
Rajd Szkolny	Wrzesień
Rajd Brązowego Liścia	Październik
Memoriał im. Patryka i Konrada	Październik
Pasowanie na świetliczaka.	Październik
Ślubowanie i pasowanie na ucznia klasy pierwszej	Październik
Konkurs Poezji Patriotycznej.	Październik
Dzień Komisji Edukacji Narodowej	Październik
Konkurs: Kultura na co dzień .	Październik
Święto pieczonego ziemniaka.	Październik
Święto Niepodległości	Listopad

Szkolny Konkurs Pieśni Patriotycznej.	Listopad
Andrzejki- Noc w szkole.	Listopad
Konkurs Interdyscyplinarny.	Listopad
Grudniowe Konkursy: List do Świętego Mikołaja, Szopka bożonarodzeniowa, Oryginalny własnoręczny prezent, Kolędy i pastorałki.	Grudzień
Kiermasz Świąteczny.	Grudzień
Mikołajki	Grudzień
Wigilie klasowe	Grudzień
Wieczór Kolęd	Grudzień
Uroczystości związane z Dniem Babci i Dziadka.	Styczeń
Bal karnawałowy	Styczeń
Ferie zimowe- zabawy i zajęcia integracyjne.	Luty
Dzień po angielsku.	Luty
Pierwszy Dzień Wiosny : Blondyni kontra Bruneci.	Marzec
Wiosenny korowód z topieniem Marzanny.	Marzec
Konkursy: Tradycje i zwyczaje Wielkiej Nocy, Palma i koszyczek wielkanocny.	Kwiecień
Kiermasz wielkanocny.	Kwiecień
Kwietniowe spotkania z Dwójką- Dzień Otwarty.	Kwiecień
Aktywny udział w Dniach Kóz.	Maj
Uroczystości Majowe: 1 Maja, 3 Maja	Maj
Gminne czytanie najmłodszym.	Maj
Rajd Szkolny.	Maj
Dzień Rodziny- piknik rodzinny. Konkurs plastyczny - W zdrowym ciele zdrowy duch.	Czerwiec
Profilaktyczny konkurs plastyczny - W zdrowym ciele zdrowy duch.	Czerwiec
Wernisaż prac uczniowskich.	Czerwiec
Uroczyste pożegnanie absolwentów SP2	Czerwiec
Uroczyste zakończenie roku szkolnego.	Czerwiec

8. Szkolny system zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania uczniów.

Rodzaj zajęć:	Cele zajęć:
Uczniowie 0-III:	
Zajęcia rozwijające uzdolnienia dzieci	Kształtowanie podmiotowości; rozwijanie zainteresowań w innych warunkach niż na lekcji; rozbudzanie pasji poznawczej, satysfakcji i wiary we własne możliwości oraz uzdolnienia; umocnienie więzi koleżeńskich.
Zajęcia gier i zabaw ruchowych	Wprowadzanie radosnego nastroju i dobrego samopoczucie; zaspokojenie naturalnej potrzeby ruchu; przygotowaniem do społecznego współdziałania i współżycia oraz przystosowania się do całego zespołu, utrwalanie wiele pojęć i wiadomości; kształtowanie nawyków kulturalnych i dyscypliny.
Zajęcia rozwijające zdolności matematyczne	Rozwijanie uzdolnień, odczuwanie satysfakcji z indywidualnych osiągnięć; rozwijanie zdolności poznawczych i kształcących;; rozszerzanie wiadomości zdobytych na lekcjach; kształtowanie postaw społecznych; przygotowanie do konkursu matematycznego.
Gry i zabawy świetlicowe	Doskonalenie wcześniej zdobytych umiejętności oraz nabywanie nowych; doskonalenie umiejętność rozwiązywania problemów, rozwijanie zdolności poznawczych uczniów oraz pobudzanie ich do samodzielnego i logicznego myślenia poprzez gry, ćwiczenia, różnego rodzaju łamigłówki umysłowe oraz zabawę.
Koło ortograficzne	Zadania, zabawy i ćwiczenia w kierunku pobudzania zainteresowania językiem ojczystym i rozwijania znajomości zasad ortograficznych.
Koło j. angielskiego	Rozwijanie uzdolnień dziecka i kształtowanie świadomości, że posługiwanie się językiem obcym pozwala porozumieć się z ludźmi; wzmacnianie środkami aktywizacyjnymi, rozwijanie umiejętności korzystania ze słowników obrazkowych, książeczek, środków multimedialnych; współpraca z rówieśnikami w trakcie nauki.
Uczniowie IV-VI	
Koło matematyczne	Rozbudzanie i kształtowanie zainteresowań uczniów w obszarze matematyki; kształtowanie wyobraźni przestrzennej; przygotowanie do

	konkursów oraz egzaminu klas VI; poszerzenie wiedzy uczniów poza zakres przewidziany w programie nauczania;
Koło historyczne	Poznanie historii i tradycji naszego narodu oraz regionu, uczestnictwo w wycieczkach przyrodniczych, rozbudzanie miłości do ziemi ojczystej i żywych pomników narodowych; poszerzenie wiedzy uczniów poza zakres przewidziany w programie nauczania;
Koło europejskie	Rozumienie Istoty Wspólnoty Europejskiej. Wspólnota Europejska a tożsamość narodowa; poznanie i poszanowanie symboli narodowych; kształcenie szacunku do tradycji narodowych, regionalnych, szkolnych i kultywowanie ich; budzenie szacunku dla każdego człowieka; tolerancja wobec innych poglądów; promowanie walorów własnego regionu, przestrzeganie ceremoniału (szacunek dla hymnu, flagi, godła oraz sztandaru szkoły),
Koło ministrantów i lektorów	Kształtowanie umiejętności wypełniania swoich obowiązków do końca, pobudzanie pracy nad swym charakterem oraz sumienności w nauce, a w przyszłości w pracy zawodowej; integracja międzyklasowa,
Koło polonistyczne	Rozwijanie i pogłębianie zainteresowań humanistycznych, doskonalenie w obszarze języka ojczystego; przygotowanie do egzaminu klas VI; poszerzenie wiedzy uczniów poza zakres przewidziany w programie nauczania; przygotowanie uczniów do udziału w konkursach;
Koło czytelniczo- komputerowe	Rozbudzanie miłości do języka ojczystego; kształtowanie umiejętności korzystania z zasobów biblioteki i czerpania wiedzy ze źródeł multimedialnych.
Koło przyrodnicze	rozwijanie i pogłębianie zainteresowań przyrodą, kształtowanie postaw ekologicznych; pobudzanie zainteresowań i dbałości o rośliny w szkolnym ogrodzie; uczestnictwo w wycieczkach po najbliższej górskiej okolicy; poszerzenie wiedzy uczniów poza zakres przewidziany w programie nauczania; przygotowanie uczniów do egzaminu w klasie VI i do udziału w konkursach;
Koło robótek ręcznych	Rozwijanie twórczego myślenia, sprawności

	<p>manualnych, dokładności, poczucia estetyki oraz cierpliwości; właściwe odczytywanie i zastosowanie w praktyce symboli oraz prawidłowy dobór materiałów stosowanych w zajęciach tego typu; rozwijanie wyobraźni i abstrakcyjnego myślenia; rozwijanie umiejętności aktywnego i twórczego spędzania wolnego czasu</p>
Koło plastyczne	<p>Kształtowanie wrażliwości estetycznej, przygotowanie do percepcji sztuki. Angażowanie się pomocą w wykonaniu dekoracji do przedstawień teatralnych, akademii, kiermaszów i innych imprez szkolnych oraz i projektów edukacyjnych, udział w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach plastycznych.</p>
Koła sportowe i zajęć ruchowych	<p>Dążenie do wszechstronnego rozwoju fizycznego ucznia; dbałość o higienę osobistą oraz estetykę miejsca ćwiczeń; przestrzeganie zasad higieny pracy i wypoczynku; przygotowanie uczniów do zawodów sportowych i rekreacyjnych różnego szczebla;</p>
Koło informatyczne	<p>Kształtowanie zainteresowań uczniów; poszerzenie wiedzy uczniów poza zakres przewidziany w programie nauczania; ukazanie możliwości posługiwania się różnymi środkami informacji;</p>
Koło teatralne	<p>Rozwijanie i pogłębianie zainteresowań poetyckich i teatralnych; umożliwienie wyrażania emocji i różnych stanów psychicznych poprzez sztukę teatralną;</p>
Koło j. angielskiego	<p>Wykorzystywanie języka w różnych sytuacjach; tworzenie uczniom warunków do praktycznego wykorzystania języka; poszerzenie postrzegania i doświadczeń poprzez kontakt z kulturą innych krajów.</p>
Chór	<p>Kształtowanie zainteresowań i zamiłowań muzycznych; poszanowanie dorobku kultury muzycznej; przygotowanie uczniów do udziału w uroczystościach szkolnych.</p>

Zajęcia pozalekcyjne i warsztaty organizowane są w miarę potrzeb uczniów i możliwości szkoły. Zgodnie z koncepcją szkoły powinny być ukierunkowane na aktywizacyjne środki i działanie empiryczne.

9. Zajęcia specjalistyczne organizowane w szkole.

Zajęcia specjalistyczne organizowane w szkole stwarzają możliwości wszechstronnego rozwoju umysłowego, psychicznego i społecznego dzieciom z utrudnieniami rozwojowymi, rozwoju na miarę ich możliwości.

Rodzaj zajęć	Cele zajęć
Wczesne wspomaganie	Pobudzanie psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka; zapobieganie występowaniu lub/i pogłębianiu się nieprawidłowości w jego rozwoju psychoruchowym; pomoc dziecku w pełnym wykorzystaniu potencjału rozwojowego, jakim dysponuje; wyzwalanie i wzmacnianie samorządnej aktywności społecznej; dostarczanie rodzicom wsparcia w tworzeniu jak najlepszych warunków rozwoju ich dziecka (aranżacja otoczenia, dobór przedmiotów do zabawy i wspólnych zabaw).
Zajęcia rewalidacji	Wspomaganie wszechstronnego rozwoju; rozwijanie zainteresowania otaczającą rzeczywistością; rozbudzanie samodzielności i niezależności od innych osób w funkcjonowaniu w życiu społecznym na miarę indywidualnych możliwości i potrzeb.
Terapia pedagogiczna	Stworzenie możliwości wszechstronnego rozwoju umysłowego, psychicznego i społecznego dzieciom z utrudnieniami rozwojowymi, rozwoju na miarę ich możliwości; wspomaganie efektywności uczenia się poprzez korygowanie odchyleń od normy, wyrównywanie braków w opanowaniu programu nauczania oraz eliminowania przyczyn i przejawów zaburzeń, w tym również zaburzeń zachowania; rozwijanie funkcji językowych i spostrzeżeniowych i wzrokowych, słuchowych,

	<p>dotykowych, kinestetycznych, motorycznych oraz współdziałania między tymi funkcjami, czyli integracji percepcyjno- motorycznej;</p> <p>stymulacja rozwoju i korekta zaburzonych procesów poznawczych warunkujących uczenie się;</p>
Gimnastyka korekcyjna	<p>Wyrabianie u dziecka nawyku prawidłowej postawy ciała we wszystkich sytuacjach i czynnościach dnia codziennego;</p> <p>wytwarzanie silnej i wytrzymałej stabilizacji mięśniowo- więzadłowej kręgosłupa po uprzednim usunięciu dystonii mięśniowej;</p> <p>wdrożenie do rekreacji ruchowej uwzględniającej elementy profilaktyki i korekcji zaburzeń zagrażających lub istniejących u dziecka.;</p> <p>opanowanie przez dziecko i jego środowisko opiekuńcze wiedzy i umiejętności dotyczących spraw jego zdrowia związanego z wadą.</p>
Terapia logopedyczna	<p>Czuwanie nad prawidłowym rozwojem mowy dziecka poprzez wczesną diagnozę i stymulację funkcji językowych; korygowanie złych nawyków i wad artykulacyjnych; ścisła współpraca z domem rodzinnym dziecka oraz nauczycielami.</p>
Zajęcia psychoedukacyjne	<p>Przeciwdziałanie agresji przemocy w kierunku kształcenia u uczniów umiejętności radzenia sobie z sytuacjami trudnymi ;</p> <p>zajęcia z obszaru uzależnień w kierunku stworzenia warunków do bezpiecznej rozmowy na temat używek, uzależnień oraz problemów jakie się z tym wiążą;</p> <p>lekcje profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania zagrożeniom medialnym;</p> <p>motywowanie uczniów w praktyczny sposób jak stawiać swoje własne cele aby były realne, osiągalne i dawały satysfakcję.</p> <p>nabywanie przez uczniów wiedzy na temat zdrowego trybu życia oraz jak wspomagać naturalne zasoby i siły witalne, które są w nich.</p>
Nauczanie indywidualne	<p>Usprawnianie, korygowanie i kompensowanie zaburzonych funkcji dziecka oraz wspomaganie rozwoju jego zdolności i zainteresowań.</p>

Zadania szkoły	Sposoby realizacji zadań	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1. Rozpoznanie sytuacji wychowawczej w klasie.	<ul style="list-style-type: none"> • Objęcie opieką wychowanków Oddziału Przedszkolnego oraz uczniów klas od 1 do 6 • rozpoznanie sytuacji rodzinnej i materialnej, • pomoc uczniom z trudnościami w nauce 	Wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog, nauczyciel.	Wrzesień.
2. Przygotowanie do życia w społeczeństwie.	<ul style="list-style-type: none"> • Powołanie samorządu szkolnego i określenie programu działania, • współudział uczniów w tworzeniu i realizacji planu wychowawczego, • przypomnienie praw i obowiązków ucznia na podstawie statutu szkoły, • uświadamianie uczniom o prawach wynikających z Konwencji Praw Dziecka, Deklaracji Praw Człowieka, oraz Konstytucji RP, • angażowanie młodzieży w życie szkoły(udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, akcjach charytatywnych i zawodach sportowych, • zapobieganie niszczeniu mienia społecznego, • przygotowanie do dalszego kształcenia. 	<p>Opiekun samorządu.</p> <p>Samorząd Uczniowski.</p> <p>Wychowawcy klas. Nauczyciele.</p> <p>Wychowawcy, pedagog i psycholog.</p> <p>Wychowawcy klas opiekunowie kółek, opiekunowie SU, pedagog i psycholog szkolny.</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog i psycholog szkolny,</p>	<p>Wrzesień.</p> <p>wrzesień,</p> <p>wrzesień,</p> <p>cały rok,</p> <p>wrzesień,</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>
3. Kształtowanie postaw moralnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Hierarchizacja wartości, oparcie wartości moralnych o Dekalog, 	Wychowawcy klas, katecheci. nauczyciele	Cały rok,

	<ul style="list-style-type: none"> • wskazywanie autorytetów, • ranking wartości (budowanie pozytywnego obrazu siebie), • wychowanie do odpowiedzialności za siebie i innych, • organizowanie samopomocy koleżeńskiej(pomoc w nauce), • lekcje wychowawcze, katechezy, zajęcia sportowe, lekcje z pedagogiem 	pedagog szkolny, psycholog	
4. Kształtowanie postaw patriotycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w apelach i uroczystościach szkolnych i świątach państwowych, • przestrzeganie ceremoniału(szacunek dla hymnu, flagi, godła oraz sztandaru szkoły), • organizowanie konkursów związanych z „Dniem Patrona Szkoły”; • Poznanie historii i tradycji naszego narodu oraz regionu, • organizowanie wycieczek do muzeów i miejsc pamięci narodowej, • otoczenie opieką pomnika Ofiar Hitlerizmu, • udział w bieżących wydarzeniach gminnych, • obowiązkowy galowy strój na świątach szkolnych i uroczystościach państwowych. 	<p>Wychowawcy klas.</p> <p>Wychowawcy klas, opiekunowie SU.</p> <p>Wychowawcy klas,</p> <p>Nauczyciele wychowawcy.</p> <p>wychowawcy,</p> <p>Nauczyciele</p>	<p>Cały rok,</p> <p>cały rok,</p> <p>cały rok, czerwiec, maj,</p> <p>zgodnie z harmonogramem wycieczek,</p> <p>Zgodnie z terminarzem świąt i uroczystości gminnych</p>
5. Kształcenie kultury osobistej.	<ul style="list-style-type: none"> • Zwracanie uwagi na używanie przez uczniów słów wulgarnych, • egzekwowanie używania zwrotów grzecznościowych, • wymaganie szacunku do nauczycieli i pracowników 	Dyrektor, wicedyrektor, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog, pracownicy administracji	Cały rok,

	<p>szkoły,</p> <ul style="list-style-type: none"> • budzenie szacunku do samego siebie (strój, fryzura, sposób okazywania uczuć, obcowanie na korytarzu szkolnym, • egzekwowanie właściwych relacji między rówieśnikami, • wymaganie poszanowania mienia szkolnego i prywatnej własności, <p>• wpisywanie punktów ujemnych (do zeszytów wychowawczych) za niewłaściwą postawę (strój, język),</p> <ul style="list-style-type: none"> • lekcje z pedagogiem szkolnym i psychologiem, • nagradzanie za wzorowe postawy uczniowskie, • rozmowy z dyrektorem, • nawiązywanie kontraktów 	<p>i obsługi.</p> <p>Nauczyciele dyżurujący, wychowawca.</p> <p>Wychowawcy klas</p>	
6. Ograniczenie absencji uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza dziennika , • zapoznanie rodziców i uczniów z konsekwencjami wagarów, • informowanie rodziców o wagarach uczniów, <p>• nagradzanie uczniów, którzy osiągnęli 100% frekwencję</p>	<p>Wychowawcy klas, pedagog, psycholog.</p> <p>Dyrekcja; wychowawcy klas</p>	<p>cały rok</p> <p>czerwiec</p>
7. Rozwijanie postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi	<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie zdrowego trybu życia. 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, psycholog , higienistka szkolna.</p>	<p>Cały rok.</p>
8. Zapobieganie uzależnieniom, walka z przemocą i agresją	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z pedagogiem szkolnym, i psychologiem, ćwiczenie zachowań asertywnych, • monitorowanie oprogramowania komputerowego, ograniczającego dostęp do stron pornograficznych propagujących przemoc, 	<p>Pedagog, psycholog.</p> <p>Dyrektor szkoły, nauczyciele informatyki..</p>	<p>Cały rok,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • zgłaszanie dyrekcji i pedagogowi szkolnemu oraz psychologowi zachowań typu: pobicie, wymuszenie, kradzież, wandalizm, itp., • objęcie opieką uczniów przed i po lekcjach (zajęcia świetlicowe, kółka zainteresowań, projekty unijne); • realizacja programów profilaktycznych, • lekcje wychowawcze, zajęcia wdz, projekty edukacyjne. 	<p>Nauczyciele, wszystkie osoby będące świadkami zajścia.</p> <p>Opiekunowie świetlicy, Nauczyciele.</p> <p>Pedagog szkolny, psycholog wraz z nauczycielami.. Wychowawcy, nauczyciele.</p>	
9. Wdrażanie do odpowiedzialności za środowisko naturalne	<ul style="list-style-type: none"> • Ddbałość o ład i porządek na terenie szkoły i w jej obejściu, • oszczędność energii i wody, • recykling(zbieranie nakrętek, makulatury), • organizowanie tygodnia ekologicznego, Dnia Ziemi, Sprzątanie Świata, • pielęgnacja ogródka szkolnego, ukwiecanie sal lekcyjnych, 	Wychowawcy i nauczyciele odpowiedzialni za konkretne działania.	Cały rok, zgodnie z harmonogramem kalendarza.
10. Współpraca szkoły z rodzicami.	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z rodzicami; informacje o postępach uczniów w nauce i zachowaniu, • indywidualne spotkania z pedagogiem i psychologiem oraz wychowawcami. • współpraca w zakresie poprawy bezpieczeństwa w szkole w tym bezpieczeństwa danych osobowych. • pedagogizacja rodziców, udział rodziców w warsztatach psychoedukacyjnych • uczestnictwo rodziców w organizowaniu imprez szkolnych i klasowych 	<p>Dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele;</p> <p>pedagog, psycholog, wychowawcy;</p> <p>inspektor BHP, dyrektor,</p> <p>pedagog, psycholog</p> <p>dyrektor, pedagog szkolny. Rada Rodziców</p>	Cały rok

11. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami środowiskowymi.	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z PPP, • współpraca z GOPS, • współpraca ze Świetlicą Środowiskową w Kozach • stały kontakt z kuratorem sądowym, • organizowanie spotkań z Policją, • stały kontakt z Urzędem Gminy • współpraca z Domem Kultury w Kozach, • współpraca z Gminną Biblioteką Publiczną, • współpraca z Izbą Historyczną w Kozach • współpraca z Domem Dziecka w Bielsku- Białej, • współpraca z Parafią w Kozach, Kozach Małych i Kozach Gajach • współpraca z Ośrodkiem Zdrowia, • współpraca z innymi placówkami oświatowymi w Kozach • współpraca z osobami prywatnymi 	Dyrektor i nauczyciele oraz pedagog szkolny i psycholog we wszystkich wskazanych obszarach współpracy.	Cały rok lub według zachodzących potrzeb.
--	--	--	---

11. Działania wzmacniające czynniki chroniące przed czynnikami ryzyka.

J. D. Hawkins (amerykański badacz działań profilaktycznych) zestawiał ze sobą cechy, sytuacje i warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych i nazwał je czynnikami ryzyka.

Do najpoważniejszych zachowań ryzykownych zalicza się:

- używanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- wczesną aktywność seksualną,
- zachowania agresywne i przestępcze,
- porzucenie nauki szkolnej,
- ucieczki z domu.

Ogólne czynnikami ryzyka to:

- brak więzi w rodzinie (konflikty, prezentowane przez rodziców zachowania dysfunkcyjne, niekonsekwencja lub brak dyscypliny wychowawczej),
- negatywne relacje ze znaczącymi osobami dorosłymi,
- niepowodzenia w nauce szkolnej i związany z tym faktem brak wiary we własne siły,
- odrzucenie powszechnie obowiązujących norm i wartości,

- buntowniczność, zachowania aspołeczne,
- przynależność do negatywnej grupy, uleganie negatywnej presji rówieśniczej,
- angażowanie się w zachowania ryzykowne (np. odurzanie się).

Prawdopodobieństwo pojawienia się zachowań ryzykownych jest tym większe, im więcej czynników ryzyka oddziałuje na dzieci i młodzież oraz im bardziej są one szkodliwe i dłużej trwa ich działanie .

Z drugiej strony badacze rekonstruuja czynniki, które zwiększają odporność człowieka na działanie czynników ryzyka. Są to cechy, sytuacje, warunki przeciwdziałające zachowaniom ryzykownym. Określa się je jako **czynniki chroniące** .

Za najważniejsze czynniki chroniące na ogół uważa się:

- silną więź emocjonalną z rodzicami,
- ogólnie pozytywne relacje z dorosłymi (posiadanie autorytetów),
- zainteresowanie nauką szkolną i aspiracje edukacyjne,
- regularne praktyki religijne,
- poszanowanie prawa, norm i wartości,
- przynależność do pozytywnej grupy społecznej,
- angażowanie się w działania prospołeczne.

Działania realizowane w szkole, które mają na celu wzmacniać czynniki chroniące przed czynnikami ryzyka:

Cele	Zadania	Działania
Promocja zdrowia .	Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie.	Profilaktyka całoroczna z zaakcentowaniem w klasach młodszych we wrześniu i październiku: zajęcia na temat bezpieczeństwa na drodze – pogadanki z policją, poznanie drogi do szkoły; pogadanki z policjantem, strażakiem, nauka numerów alarmowych;
	Prawidłowe żywienie i zdrowe nawyki higieniczne	Profilaktyka całoroczna: udział w akcjach: „Szlanka mleka”, program typu : „Owoce i warzywa w szkole”; wg potrzeb: zajęcia praktyczne- zdrowa żywność, sałatki owocowe i warzywne kanapki- wychowawcy; profilaktyka całoroczna oparta na metodach aktywizujących dostosowanych do możliwości dzieci (piosenki, gry zespołowe

		<p>i dydaktyczne, zajęcia plastyczne, bajka, fabuła, drama); zajęcia na temat higieny osobistej – mycie rąk itp. - wychowawcy, psycholog, pedagog</p>
Aktywny i bezpieczny odpoczynek.	Stymulacja zmierzająca do poprawy ogólnej sprawności uczniów.	<p>Profilaktyka całoroczna : oparta na metodach aktywizujących dostosowanych do możliwości dzieci (piosenki, gry zespołowe i dydaktyczne, zajęcia plastyczne, bajka, fabuła, drama);</p> <p>czerwiec: Konkursy plastyczne: W zdrowym ciele zdrowy duch; slogany promujące zdrowe żywienie;</p> <p>wg harmonogramu: zajęcia i zawody sportowe, rajdy i wycieczki.</p>
Styl życia bez uzależnień.	<p>Rozpoznawanie zagrożeń</p> <p>Wypracowanie prawidłowych schematów w przypadku zagrożeń</p>	<p>Profilaktyka zgodnie z potrzebami – pogadanki z policją, pogadanki z policjantem, strażakiem, nauka numerów alarmowych;</p> <p>Profilaktyka zgodnie z harmonogramem spotkań cyklicznych z pedagogiem i psychologiem oraz wychowawcami: kształcenie umiejętności dostrzegania różnicy między pożywieniem, lekami, trucizną i środkami odurzającymi.</p> <p>Dostarczenie wiadomości na temat uzależnień (także od komputera i telefonów komórkowych) – pogadanki, warsztaty</p> <p>Dostarczanie niezbędnej wiedzy o możliwości szukania pomocy w trudnych sytuacjach u odpowiedzialnych dorosłych</p>
Dobre funkcjonowanie	Kształtowanie pozytywnych	Profilaktyka całoroczna z

uczniów w szkole i środowisku rówieśniczym.	<p>zachowań społecznych</p> <p>Poznanie siebie, swoich mocnych stron, możliwości. Wzmacnianie z zewnątrz sterowności, odpowiedzialności.</p> <p>Radzenie sobie ze stresem.</p>	<p>zaakcentowaniem na wrzesień i październik w ustalaniu kontraktów z klasą;</p> <p>Profilaktyka całoroczna: uczenie współpracy w grupie i rozwijanie odpowiedzialności za grupę i wspólną pracę.</p> <p>Kształtowanie umiejętności stawiania sobie celów i dążenia do nich.</p> <p>Mapa moich celów – warsztaty aktywizujące- psycholog</p> <p>Wskazanie sposobów wyciszania się, relaksacji. - ćwiczenia</p>
Wrażliwość na potrzeby innych.	Wdrażanie do pomocy potrzebującym.	<p>Profilaktyka z działaniami wg terminarza akcji i potrzeb: Pomagam - pogadanki o pomocy, wolontariacie, zorganizowanie akcji społecznych wśród uczniów na rzecz osób, grup potrzebujących oraz kiermaszów- wychowawcy, pedagog i psycholog</p>
Wartości	Uczenie wartości	<p>Profilaktyka całoroczna: stymulowanie do układania własnego systemu wartości – odkrywanie i nazywanie przez uczniów wartości, które w ich życiu mają największe znaczenie. - warsztaty psycholog;</p> <p>Gazetki szkolne i pogadanki oraz konkursy cykliczne: wartość miesiąca – np. koleżeństwo, troska, dbanie o środowisko, kultura – – wychowawcy, pedagog, psycholog</p> <p>warsztaty komunikacyjne- psycholog</p>

Współpraca z rodzicami w zakresie zapobiegania niewłaściwym zachowaniom uczniów.	Doskonalenie kompetencji wychowawczych rodziców	Profilaktyka całoroczna zgodnie z potrzebami- pedagog i psycholog, wychowawcy; cykl warsztatów na temat substancji psychoaktywnych; Warsztaty:Szkoła dla Rodziców- psycholog
--	---	--

12. Organizacja pomocy w sytuacjach zagrożenia.

SYTUACJE ZAGROŻENIA	FORMY POMOCY WYCHOWAWCZEJ
Niedostatek ekonomiczny	Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, zwolnienia ze składek ubezpieczeniowych; zorganizowanie dożywiania; pomoc w zakupie wyposażenia ucznia; dofinansowanie do wycieczek, wyjazdów do kina, teatru, muzeum-nauczyciele, pedagog i psycholog;
Patologia rodziny i uzależnienia	profilaktyka uzależnień na lekcjach wychowawczych (programy profilaktyczne , filmy...); współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozach; współpraca z Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną -pedagog i psycholog; obserwacja i każdorazowe udzielanie pomocy-nauczyciele, pedagogami i psycholog;
Problemy w nauce	zajęcia wyrównawcze; pomoc wewnątrzklasowa (koleżeńska); pomoc ze strony nauczycieli przedmiotu; współpraca z Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną- nauczyciele, pedagog i psycholog;

13. Ewaluacja programu profilaktyczno -wychowawczego.

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki.

Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu.

Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego.

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
- wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- obserwacje,
- analiza dokumentów.